

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egy évre 160; félévre 80; negyedévre 45 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3–5 óráig.

Lélekforduló.

Az ókori tudósok és böles kutatóknak az volt a feltevésük, hogy az ásványvilág kristályait az isteni tűz ereje teremtetten és szilárdította meg.

A föld, vagy hogy általánosan mondjam, a csillagvilágok életében tehát a drágaságnak, általunk még eredeti célját nem ismerő értékek nevezett ásványi és növényi részeket a tűz, a nagy kataklizmák desztillálták, kristályosították a kaosz, az őssanyag lelkévé, amely folyamat a titkos erők egymásra gyakorolt éltető hatása folytán újból és újból ismétlődik.

Az emberiség életében is óriási katasztrófák desztillálják, vérrel élesztett tüzek választják ki a léleknek azon drága kristályait, melyek Béke és Szeretet néven vannak hivatva szenvedéseitől, boldogtalanságától. Őt megváltani.

Ugy látszik, az utolsó nagy vérkataklizma kellett ahhoz, hogy az ember születésétől kezdve, periodusonként felszínre dobott lélekkristályok még nem végleges bár, de megfelelő formát kapjanak, s az ősi egyiptomi ezeréves béke sarlós boldogsága magasabb formákban megismétlődjen.

A világ mai urai látni kezdik, milyen labirintbe tévedtek az emberiség jövőjét illetően, amikor muló értékek és érdekek megszerzésén, megteremtésén fáradoztak. Látni kezdik s széles a világon arra koncentrálnak immár java gondolataikat, erőiket, hogyan volna lehetséges megteremteni, létrehozni a nagy emberiség számára Krisztus által megígért Szeretet országát.

Pán Ázsia, Pán Európa megvalósításának eszméje forrong a levegőben. A régi angol uralom erőszakán összekovácsolt népek, országok, világ-részek a közelmúltban, hogy úgy nevezzük: Angol Egyesült Államokká tömörültek. Egyszerűen olyan eszmék és tervek megvalósítása van kristályosodóban, mely több országok, népek, népfajok egyesítésén át, ha nem is a föld összes népeinek egyesítését, de világrészek összekovácsolását tartja lehetségesnek, hogy az emberiség további katasztrófája, a testi és lelki szenvedések elé hosszú időre gátat vessen.

Végre, hogy ide értünk. Bár ezeket az eszméket az anyagi világ urainak lelkében nem azok a rugók, nem azok a látnoki erők feszítik, amelyeket a megváltók, a szellem urai lát-

nak, éreznek és elképzelnek, mégis a huszadik század első negyedének évfordulóját tavaszi kedvvel, koszorus fejjel, édes, nevető örömmel fogja a jövő emberiség megünnepelni, mint egy olyan nagy győzelmi évfordulót, melyen legyőzte saját pusztító indulatait, levetette álarcát és az Életoceán

sima tükreben ismét megláthatta igaz-énjét, szépséges orcáját, melyet évezredekkel ezelőtt valamikor valóban látott, de elfelejtett.

Mi azonban ezen az elvarázsolt pokoli ponton, úgy látszik, soha nem leszünk részesei a lélekfordulás mámoros ünnepének.

Az Erdély Római Katolikus Status közgyűlése.

Az egyház és iskolák küzdelme. A vagyonától megfosztott Státus Erdély magyarságát hívja segítségül. Mi lesz gyermekeink jövője...?

Kolozsvár. (Alkalmi tudósítás) Az Erdélyi Római Katolikus Státus folyó évi rendes közgyűlését november hó 25-én tartotta Majláth G. Károly gróf erdélyi püspök egyházi elnöksége alatt. 22. és 23-án tartották értekezleteiket az egyes szakkbizottságok, melyek az igazgatótanács szokásos évi jelentése alapján terjesztik a státusgyűlés elé a közgyűlés anyagát.

A Státus működéséről kiadott beszámoló tükörképét nyújtja annak a gigászi küzdelemnek, amit az alapjaitól megfosztott Státus, emberfeletti erővel kifejtett. Ismeretes, hogy a Státus sok ezer holdra tehető birtokait, melyek jövedelmét egyházak, iskolák nevelő-intézetek fenntartására fordított, az agrárreform során a Státustól elvették s az addig milliós alapokkal rendelkező Státus, most nagy vagyonának kol-dus romjaiból, a legnagyobb takarékossgal és gondnal, küzdelmek árán tudja intézményeit fenntartani.

Jóságos lelkű ősz Püspökünk vállaira is nyomasztóan neheznek a ma súlyos gondjai, egyháza, iskoláink és intézményeink jövője méltán tölti el aggodalommal.

Vajjon meg van-e kellő mértékben népünkben az áldozatkészség? Vajjon az élénkbe

tárt kép fel tud-e elég megértést és öntudatot fakasztani népünk lelkébe...?

A jelentős milliós számadatai a megértés és felismerés öntudatáról tesznek tanubizonyosságot. Katolikus társadalmunk minden rétege a megélhetés súlyos gondjai közepette sem feledkezik meg intézményeinkkel szembeni kötelességéről.

A jövő azonban még több, még nagyobb áldozatokat kér tőlünk. Ezt kell megértünk!

A Státus hét gimnáziumának ajtaja nem szabad bezáruljon. Ha kenyérünk feketébbé, ruhánk kopottabbá válik is, azt a forrást, melyből a jövő generáció tudását, lelki öntudatát és intelligenciáját kell meritse, minden áldozatokon keresztül is bőven táplálnunk kell és nem szabad bedugulni hagynunk.

A jelszavak, ígéretések, tervek ideje lejárt. Tenni kell, hogy nyugodt lelkiismerettel állhassunk meg a közvélemény és unokáink eljövendő ítélete előtt.

Erdély magyarsága, megtépett vagyonával, szellemi és kulturális fölényével, ha öntudatos és rendszeres munkába áll, a biztos jövő nyugodt érzésével nézhet szembe minden törekvéssel, mely szétmorzsolására irányul. s. n.

Egy valószínűtlen gyilkosság meséje.

Kolumbán Józsefné halála. — Mit mesélt a halott halántéka. — Rug-e a fejős tehén és más titokzatosságok.

Májusi temetés.

Annak idején megírtuk lapunk hasábjain, hogy 1926. május 1-én Kolumbán Józsefné, amikor a szokott reggeli fejést végezte, a megvadult tehén úgy halántékon rugta, hogy férje, Kolumbán József, aki a csürben ez időtájtban áztatottat készített az állatoknak, a jászol elé kötött két tehén alatt halva találta.

Dr. Nagy Lajos, aki a halottat megvizsgálta, kiadta a kalotti bizonyítványt és Kolumbán József most már a második feleséget is eltemette.

A mese elindul. Vizsgálati fogsg.

Később, a temetés után, amikor az acélkaru legények kaszafetéshez készülődtek, az asszonyi ajkáról álomlátós mesék rebentek

széjjel a nyári nehéz munkában elmerült szé-kely porták felé, hogy hát Kolumbán Józsefnét, szül. Burján Annát nem a tehénrugás ölte meg, hanem gyilkosságnak esett áldozatul. Voltak, akik hallani vélték, hogy május elsején reggel Kolumbán Józsefné azt kiáltotta az istállóból: Ne öljetek meg! Akadtak olyan hipnotizáltak, akik bár nem voltak ott, tán akkor a Prieskében rókagombát szedtek, de mégis mindent láttak, hallottak, tudtak s borzalmasan süttögták az álomszülte történetet.

Végre, ennek a mende-mondának, mesének, asszonypletykának az lett az eredménye, hogy özv. Kolumbán József gyergyószentmiklósi jó módu székelgy gazdát az ügyészségen feljelentették, ahonnan, természetesen, vizsgálato

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni — Gyergyószentmiklós. Főtér, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Mindennemű OLAJ

állandóan raktáron.

indítottak ellene, az eredményig pedig Kolumbánt, mintegy 8—10 nappal ezelőtt, vizsgálati fogságba helyezték.

Vizsgálat, amelynek eredménye még titok.

Pasnicu főügyész vezetése mellett f. hó 24-én szállott ki dr. Jakab vizsgálóbíró, dr. Mant orvos Csikszeredából, hogy a vizsgálatot ebben az ügyben megejtsék.

A délelőtti órákban a róm. kath. temetőben száz, meg száz kíváncsi néző előtt felbontották néhai Kolumbán Józsefné sírját és a halott koponyáját megvizsgálva, azt ismét elföldelték. Majd a nevezett téhen körül folyt a vizsga, melyet azóta özv. Kolumbán József Burján Tamásnak adott el és e vizsgálat nyomán arról győződtek meg, hogy a téhen meglehetősen vad, három embert ez alkalommal is megrugott, sőt a vizsgálóbíró is szinte egy rugásban részesítette.

Kihallgattak ezenkívül vagy 34 tanut, akik egyik a másikra kenték a gyilkosságról szóló mese szerzőségét és végeredményében senki sem állított bizonyosat csak azt, hogy én ettől, én meg ettől és ettől hallottam. Szóval: mese, mese, meskete, álomlátás és egy olyan rokon rosszakarat, melyet a védő ügyvéd fog majd annak során napvilágra deríteni.

A hivatalos vizsgálat tehát eddig ennyit állapíthatott meg s hogy az orvosoknak mi a véleményük a halott halántékán újra megvizsgált ütés, vagy rugás nyomairól, azt a további vizsgálati eredmények után fogják nyilvánosságra hozni.

*

Mi, akik tárgyilagossá szemlélői vagyunk ennek az eddig még nem bizonyítható feltevésnek, nem óhajtunk elébe vágni a hivatalos kijelentésnek. Csak annyit merünk megkockáztatni, hogy állítólag az 50—55 éves Kolumbán József családi élete ment volt a komolyabb számba menő perpatvaroktól, s az anyagiak sem adhatnak egy ilyen borzalmas gyilkossági tett elkövetésére alapot. Maga a korhatár is túl volna azon, amely az ilyen tettek elkövetésére rákényszeríthetné a gazdálkodót, akinek két életerős fia szintén becsületes kenyérszerző polgár számba él városunkban.

Valóban, az eredményre kíváncsiak vagyunk, hogy leszűrjük magunknak a mende-mondák és asszony-mesék, vagy esetleges vagyonérdekeltség keltette szenzációk igazságát. Ebből a nézőszögből inkább feltehető és hihető az, hogy az amugy is epilepsziában szenvedett asszony a téhen rugásnak lett áldozata, mint az utólag kiszínezett szenzációs gyilkosságnak.

A mi cikkünk azonban csak regisztrálhatta az eddigi feltevéseket és véleményeket s nem akar semmi szín alatt egy esetleges gyilkossal szemben rehabilitáló hangulatot kelteni a kíváncsi közönségben.

*

Komoly forrásból vett utólagos értesülésünk szerint az orvosi vélemények első időben eltértek voltak, de ahogy dr. Baldi kisegítő szakértő látta, hogy milyen vad természetű a téhen, ő is annak a véleménynek adott kifejezést, hogy Kolumbán Józsefné halálát, valószínű, a téhen rugása okozta.

Tib.

Az Ipartestület Temetkezési Segélyosztálya.

A helyi Ipartestület kebelében hosszas tanulmányozás és megbeszélés után a Temetkezési Segélyosztály a megvalósulás stádiumába jutott.

Az Ipartestület vezetősége azon szempontból kiindulva, hogy egy a szegényebb iparosok, mint a lakosság szegényebb rétege mentve legyen attól a helyzettől, hogy a családban előállott halálesetek alkalmával az eltemetési költségekre gyűjtést rendeznek, vagy nagy kamat kölcsönöket felvegyenek, elkerülhetetlen szükségesnek tartotta olyan intézmény beállítását, amelynél kisebb hozzájárulás révén is biztosítva van mindenkinek a temetési költség.

A helyi Ipartestület az aradi Ipartestület mintájára óhajtja ezen intézményt megvalósítani

Ezen temetkezési osztályba való belépésre a belépési nyilatkozatok ki vannak bocsátva, melyek tisztán azt a célt szolgálják, hogy megállapíttassék az a létszám, mellyel a Temetkezési Segélyosztály működését megkezdheti.

A nyilatkozatok beérkezése után a tagok létszámához mérten fog az alapszabály kidolgoztatni s abban megállapíttatni úgy a fizetési járulék, mint a temetkezési segély összege s az így kidolgozott alapszabály annak idején az alakuló gyűlés elé fog terjesztetni.

A Temetkezési Segélyosztályba tekintet nélkül foglalkozásra, nemre, és vallásra, mindenki beléphet addig, amíg az alakuló gyűlés alapszabályilag a belépést nem korlátozza. Alakuló gyűlés után azonban csak az alapszabály értelmében vehetők be tagok.

Ennél fogva felhívja az Ipartestület vezetősége Gyergyó közönségét, hogy saját érdekében a belépő nyilatkozatokat pontosan kitöltve, december közepéig juttassa vissza s azok, akik ilyen nyilatkozatot nem kaptak volna, azt kérjék az Ipartestület elnökétől, vagy jegyzőjétől.

Mi az Ipartestület eme felhívásához csak azt fűzük hozzá, hogy a mai nehézségek mellett létesített és reális alapokra fektetett Temetkezési Segélyosztály a lakosság legnagyobb érdekét szolgálja s ha tekintetbe vesszünk azt, hogy a halálesetknél a segély kifizetése nem hosszas utánjárás, hanem a halotti bizonyítvány bemutatásakor azonnal történik, mint egy kiváló humánus intézményt ajánljhatjuk és üdvözölhetjük.

Az Averescu kormány és a kisebbségek.

(Cuvântul, november 6.)

... A könnyelműen megkötött választási paktumnak a következményei kezdenek elviselhetetlenné válni... A kisebbségek vezéreit elkedvetleníti az ígéretek megszegése, a kormánynak meg terhére van az egyre türelmetlenebb követelés... Averescu, akinek csak az a bűne, hogy hagyta Gogát paktálni, elsőnek jött rá a kisebbségekkel alkudozó demagóg politika erköcsleten voltára. Brătianu befolyása is nem kevésbé érvényesült... elég az hozzá: a generalis utasította Gogát, szabaduljon meg a kellemetlen elemektől... Goga Bucsan, a kisebbségi államtitkárt bizta meg az ügy elintézésével, akivel tényleg nap-nap után tárgyalnak a kisebbségek hírnökei... Bucsan a nyilvánosság előtt is kijelentette már, hogy a paktum tarthatatlan s a kisebbségek vezére megértették, hogy nincs már keresni valójuk a kormány oldalán.

A kormány kényszeríteni akarja a kisebbségek vezéreit, hogy mondják fel a paktumot, ezt azonban azok nem hajlandók megtenni, hanem fennhangon követelik az egyezmény betartását. A kormány kétségbeesésében maga kénytelen tehát felmondani a paktumot, hogy formális ellenzéki magatartásra kényszerítse a kisebbségeket és ezzel helyrehozsák — utólag — egy súlyos politikai baklövés.

Bennünket ez a híresztelés, amely a Cuvântul-ból más ellenzéki orgánumban is átszivárgott, teljesen hidegen hagy. Nem hiszünk benne, mert erre egyrészt a kormány eddigi magatartása nem enged következtetni, másrészt azért, mert a kormánynak nincsen szüksége az ilyen taktikai fogásokra. Ha a paktumban vállalt kötelezettségeit nem teljesíti — a kisebbségek nem fognak neki sokáig a támogatásukkal alkalmatlankodni — ezt az illetékes tényezők nagyon jól tudják.

Az a benyomásunk, hogy a kormány ellenzékei kissé meggondolatlan játékot üznek az adott szó szentségével. Meggondolatlan a játék, mert hisz a szószegés nem egyedül azokat kompromittálná, akik azt lekötötték... Vagy nem érzi a Cuvântul, hogy a be nem tartott paktumok milyen közfelfogás kialakulására vezetnének?

Dr. Willer József.

Comaniciu revizor újabb machinációi.

Köztudomásu immár mindenki előtt, hogy Comaniciu, Csikszeredában székelő revizor scolar sajtópereinek sorozatos elvesztése után is, tehát az után, ami után a pártatlan bíróság megállapította mindazt, amiért ő sajtópereket indított: rágalmozás stb. miatt, jó kormánykörü összeköttetései révén, tovább vezeti a tanfelügyelőséget és úgy érzi magát közöttünk, akár a hal a vízben.

A sajtó, a Magyar Párt Parlamenti csoportja, dr. Vasu főispán hiába igyekeztek mind a mai napig megtisztítani vármegyénket ettől az alaktól, aki a tanítók pénzével manipulált, azt erdőüzleteihez felhasználta stb. stb., szóval inkorrekt dolgokat cselekedett. Ugy látszik, a bűnösök dédelgetése, tiszteltbentartása sokkal nagyobb előnyöket jelent az országra, mint az, hogy egy vármegyét megszabadítsanak, mint a vármegye vezetőségének, összes adófizetőinek jogos kívánsága.

Szomorú példák ezek, de kényszerű belétörődésünk nem fogja azt jelenteni, hogy fel-fogásban azonosítjuk magunkat azzal a szokással, tán hittel, mely a jelen nyomoruságos állapotok közé sodorta ezt a boldog és gazdagnak remélt országot.

Comaniciu ur tehát inkorrektégei után is él és virágozik és vezetőserepet viszen vármegyénk pedagógiájában, mi azonban kijelentjük, hogy tőle tanulni nem óhajtunk és egyenesen ellenezzük, hogy gyermekeink is ettől az irányítástól legyenek tudományokkal terhesek. Nem óhajtjuk, hogy a manipulációk szisztemája szélesedjék el lakosságunk rétegeiben akkor, amikor úgy is ezzel a formával és felfogással nyakig vagyunk.

Az iskolafentartó közületek kellene egyszerűen tiltakozzanak ennek az embernek rendelkezési ellen és megtagadják azoknak végrehajtását nem azért, mintha a felsőbb helyről közvetített rendelkezések törvényes betartása nem volna kötelező, hanem azért, mert egy olyan emberen keresztül jön és történik, aki a bírósági végzések szerint is erkölcsileg és pedagógiailag megbízhatatlan.

Azt kell higgyük és szent meggyőződésünk, hogy ennek az embernek viselt dolgairól leadott figyelmeztető jelentések nem jutottak az illetékesek elé, hanem elsikkadtak a miniszteri ajtók előtt. Eppen ezért felhívjuk dr. Willer, dr. László képviselő és Görög szenátor urak figyelmét, és kérjük, hogy személyesen járjanak el a Comaniciu-féle ügyben. Ha aztán az sem jár sikerrel, akkor tudni fogjuk, hogy hányadán állunk.

Felhívjuk képviselőink és szenátoraink figyelmét arra a legutóbbi tényre, hogy Gereöffy Csanád központi felekezeti iskolai tanítót, akit az Iskolatanács ez évben ismét vissza hívott beteg szabadságáról, a miniszterium azzal az egyszerű indoklással, hogy nem tud románul, eltiltott a tanítástól, illetve nem vette jóba az Iskolatanács határozatát, pedig úgy tudjuk, hogy a nyelv elsajátításához 1930. évi terminus van kötelezőleg előírva.

Figyelmükbe ajánljuk azt a tényt, hogy az egyik Comaniciu és Imets-féle sajtóperben Gereöffy Csanád, mint tanu szerepelt, s tanu-zása során megvallva az igazat, igen kellemetlen tény elé állította a revizor urat, aki, természetesen, ma is állásban lévén, nem szívelheti az ellene elfogulatlanul tanuskodó tanítót.

Ezek a feltevések annál is inkább helytállanak, mert a Comaniciu-féle sajtóperek során tanuként szereplő összes, tehát jó néhány tanítóval szemben a revizor ur következetesen kellemetlenkedik s úgy ahogy tudja, meg is nehezíti azoknak amugy is nyomoruságos helyzetét.

Valóban ideje volna ebben a kellemetlen ügyben végleges döntést provokálni.

Keresek egy 3 szobás lakást
lehetőleg külön udvarral. Cim Kahan-nyomda

HIREK.

De jó volna, ha volna.

Vajjon mi? Megmondom a végén. Szegény jó gyergyói bohémek, drága arany ifjuság, mennyire sajnálak! Vajjon miért? De csak türelem, majd meg mondom a végén.

Hát bizony az úgy volt, hogy mi ketten Estánnal kieneses Kolozsvár városában, ha arra vetődött egy-egy jó gyergyói, úgy hazaiasan, ahogy Jakabffy Ernő mondogatja, egyet-egyét jót veténk és penderítünk. Na aztán arról igazán nem tehattünk, hogy a vetésnek reggel lett vége! Ej, dehogy lett, még csak ezután jött a java.

— Vajjon mi?

Hát bizony úgy volt, hogy órára kellett menni! Kurzus az kurzus, kegyelem nincs, ott kell lenni tekintet nélkül arra, hogy aludtál, vagy nem, az éjszaka. Abszencia és ha három volt belőle, nem volt index aláírás. Ez pedig nagy baj egy érző diáknak. Istenem, de jó volt, mi minden jó van egy modern városban és milyen jótékonyan segít minden a szorongó diákon. — Istenem, a járda, nem kellett cipőt takarítani, mert nem volt piszkos soha, csak fákó. De minek is soroljam fel a töménytelen jót, ami a szegény diáknak javára szolgált, csak a legjobbat említem meg: a fürdőt, a jó Dianafürdőt. Bizony-bizony, egy nagy muri után milyen jó is volt, ha a szegény diák a jó langyos vízben szunyókálva kipihente az éj fáradalmait. Csak egy órai ilyen pihenés kellett a vége volt a mámoroknak, jöhetett a komoly munka.

Na, ugye most már tudjátok, mi az, ami, ha volna, Istenem, de jó volna, tudjátok, hogy miért sajnálak oly nagyon drága jó gyergyói bohémek. Nincs, nem létezik az a hely, ahol az éjszaka fáradalmait a jó langyos vízben kipihenjétek, hogy aztán a hideg tus után ujultan mehessetek a napi munkára. Otthon pedig ugyebár, nem a mi murizásaink szerint osztják be a fürdőnapokat. — Pedig jó bohémek, bennetek is vér van, pezseg a mámor után. Tudom jól, hogy szívesen fizetnétek a 30, 40, sőt 60 Leut egy jó fürdőért, csak hogy repüljön a mámor! Ugyebár, de jó volna, ha volna? (Mámor nélkül is jó volna. Szerk.)

Polgár József.

— **Házasság.** Ágoston Mici Csomafalva, f. hó 21-én tartotta esküvőjét Mánya Gerő parajdi birtokos és kereskedővel. Sok szerencsét kívánunk az új párnak.

— **Ditró község felosztatott első tanácsát** a legfelsőbb közigazgatási tanács a Monitorul Oficial nov. 16-iki számában közölt határozata folytán hivatalába vissza helyezte s ez által az ideiglenes bizottság működése meg fog szünni. Azonban csak azon időponttól kezdve, amikor a visszahelyezett tanácsnak a főispán a község vezetését át fogja adni.

— **Sulyos állapotok a gyergyószentmiklósi járásbírósnál.** Az amugy is esődbe jutott igazságszolgáltatás gyergyói szervezete, a járásbíró-ság, teljesen kátyuba került. Ugyanis a redukált és nem teljes számú 3 bíróból is ez időszereint csak egy működik, mert az egyik a hó elején távozott el Kolozsvárra, hogy magát operációnak vesse alá, a másik pedig ezelőtt egy pár nappal utazott hosszabb szabadságra sulyos fülbajának gyógyítása végett. Most egyedül csak Karda bíró dolgozik, az 6 vállain van minden, aki emberfeletti munkát végez anélkül, hogy ezt odafenn meg is látnák.

— **Kenyérharc** eimen multi számunkban megírtuk a Charap cég ujfalvi erdejében történt „szekérvágók” históriáját. Azóta a rendőrség a küllővágók nyomára jött, akik beismerés után a gyergyószentmiklósi károsultakkal, fuvaronkint 1500 lei kártérítésben kiegyeztek.

— **Bélyegző hamisítás.** Az erdészeti hivatal évek óta figyeli azokat az erdőirtókat, akik a tilosban éjszakánként gazdálkodnak. Rájött arra, hogy bélyegzőt hamisítottak és azzal a fákak lebélyegezve, még nappal is nyugodtan fuvarozzák a fűrésztelepekre, ahol természetesen, mint sajátjukat, eladják. A hamis bélyegzővel operálók ellen a rendőrség a nyomozást megindította.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Fogarassy Leány-nevelő-intézet 50 éves fennállásának alkalmából a volt és jelenlegi növendékei műsoros délutánt rendeztek. A délután tiszta jövedelméből, ugy-szintén az előzőleg befolyt önkéntes adományokból egy alapítványt létesítettek, melynek kamatából — évente — szegénysorsu szülők gyermekeit neveltetik. A nemesszívű adakozóknak, ugyszintén mindazoknak a hölgyeknek, kik az agitálás, gyűjtés, rendezés munkájában bármilyen formában részt vettek és a műsoros délutánon megjelent közönségnek ezuton fejezi ki bensőséges, őszintén hálás köszönetét

a rendezőség.

— **A ditrói Iparterület Dalköre** november hó 28-án (vasárnap) este 6 órai kezdettel Szár-hegyen, a Márdirosz féle teremben, a szárhegyi műkedvelők közreműködésével tánemulatsággal egybekötött műsoros dalestélyt rendez.

— **Eltávozás.** Áthelyezés folytán Odorheiu — Székelyadvarhelyre való átköltözködésünk alkal-mával, mindazon jó barátainknak és ismerőseinknek, kiktől személyesen nem vehettünk bucsut, ez uton küldjük üdvözlünket s kérjük, tartsanak meg továbbra is jó emlékezetükben.

Máthé Lázár

pénzügyári biztos és családja.

* **Keresünk** Gyergyószentmiklós és vidékére készpénz, esetleg megfelelő garanciával rendelkező szervezőképes rayon képviselőt, házi-asszonyoknál nélkülözhetetlen szabadalmazott cikkek bevezetésére.

Ajánlatokat sürgősen, esetleg személyesen kérünk „UTILITAS” Oradea céghez Str. Szta-roveszky 13. szám.

2-2

* **Saját szüretelésű** kitűnő édes must a Klein bodegában.

KÖZGAZDASÁG.

Amíg a lei nincs stabilizálva,

a kamatlábhöz nyulni nem szabad, felelték az ország pénzügyi korifeusai az Országos Bank-szövetség legutolsó bukaresti tanácskozásán arra a kérdésre, vajjon a bankkamatlábat törvényileg szabályozni szükséges-e?

Mindaddig, míg burkolt deflációs politikát üzünk, szó sem lehet a kamatláb törvényes szabályozásáról. A visszleszámitoló hitel egyenlő-ten elosztása éppen olyan könnyen elősegíti az egyenlőtlen konjunktura által létrejött helyze-tek kihasználását, mint ahogy az inflációs po-litika kurzus differenciáinak következményekép-pen a gazdasági élet nem sokkal károsabb meg-ingatása állhat elő.

Tehát a hibát nem azokban kell keres-nünk, akiket szabályozni akarnak, vagyis a ban-kokban, hanem a szabályozókban, akik a kér-dést törvényes beavatkozás útján megoldhatónak vélik. Törvényeket nem lehet kaptafaszerűen al-kalmazni a folyton élő, változó közgazdaságra. Hiszen akkor minden gazdasági krízisen sab-lonszerűen lehetne segíteni.

Deflációs politikánkat inkább lehetne her-metikusnak, mint deflációsoknak nevezni. Utó-végre az u. n. deflációs gazdasági politika is, éppen úgy, mint az inflációs, csak eszköz a cél: a lei stabilizációjának elérésére. Hogy mennyi-ben értük el ezt, láthatjuk gazdasági életünk vergődéséből. Az operáció sikerült, a beteg meg akar halni.

Ne okoljuk tehát a bankokat gazdasági depresszióknak egyedüli okozói gyanánt, hanem egész pénzügyi politikánkat: a hitelszervezet ki nem építettsége, a belső hitel nem egyforma el-osztása miatt előállott egyeduralmi rendszer tesz-nek tönkre bennünket. De a baj oka nem csak gazdasági, hanem technikai is, hiszen a sokat siratott és szidott közlekedésügyünk a külföldi kölcsönök elnyerésének leghatalmasabb kerék-kötője.

Bedobtunk gazdasági automatánkba egy darab deflációs politikát és csodálatosképpen nem a várva-várt stabilizáció jött ki belőle, ha-nem egy országot átfogó gazdasági bizonytalan-ság. Hát még mi jönne ki belőle, ha a törvé-nyileg szabályozott kamatlábat is beledobnók? Nem lenne jobb a méltányosabb repartízió-n kezdeni?

ss.

Gondolatok.

1. Minden gondolatodban és tetteidben csak saját magadra támaszkodj, mert legkevesbbé — magad esalod meg magadat.

2. Valamely célt meggyőződés nélkül szol-gálni olyan, mint a budhisták imakelepe. A munka meg van, de nincs benne — lélek.

3. Az emberek másokkal szemben mindig igazságosnak akarnak legalább látszani; ma-gukkal szemben — még látszani sem akarnak.

4. Azt mondja a zsoltár: „Erős várunk nekünk az Isten; csak az Istennek nem erős várai — az emberek.

5. A hajba jutott emberek Istent hívják leghamarább segítségül; de — Őt is hagyják el a leghamarább.

6. Azt mondják, hogy a lélek harmóniá-ját legjobban a nevetés fejezi ki. Ez nem áll, mert kacagni nagyon sokan tudnak, de — sirni nagyon kevesen.

7. A nő, mikor tükörbe néz, soh'sem azt látja benne, amit az mutat, hanem amit — sze-retne látni.

8. A természetben halál az élet, és — élet a halál.

9. Ha becsületes vagy és az emberek el-feledkeznek rólad, soh'se busulj; mert nem te vesztettél az értékedből, hanem — az emberek értéktelenedtek el.

10. A becsület nem jelent vagyont; a va-gyon azonban most — becsületet is jelent.

Dr. Csiby Andor.

Kiadó lapfajtájados : Puskás J. István.

Minden cikkért írója felel.

Primaria Comunei Ditrău Județul Cluj.

No. 2533/1926.

Publicațiune.

Publicațiunea de licitație insirata în Monitorul Oficial No. 229 din 13 Octomvrie 1926 sub Nr. 2106 referi-toare la vânzarea a 3275 metri-cubi lemne proprietatea comunei Ditrău, rezultatul licitației nefiind primit se fixaza a noua licitație pe ziua de 20 Decemvrie 1926 ora 9 la Primaria co-munei Ditrău pe lângă condițiunile de licitație arătate în publicațiunea menționata.

Ditrău, la 17 Noemvrie 1926.

Primaria :

Lascu.

No. 613—1926/5. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în senzul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare s. a. sub nri. curent 1—13 mobilele diferite care în urma decizului Nr. 4787/2—1926 al Judecătoria mixte din Tg.-mureș s'au exeevat în Gheorgheni în favorul execva-torului Erdélyi & Ronay repr. prin advocat Dr. Fejér Mihai din Gheorgheni împotriva exeevatu-lui barbier locuitori din Gheorgheni pentru în-casarea capitalului de 7900 Lei și acces. prin exeeuție de acoperire și cari s'au prețuit în 7680 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efeptuirea acestei licitațiunii, pe baza decizului Nr. G. 5223—1926 al judecătorie mixte din Gheorgheni se fixează terminul pe 3 Decemvrie anul 1926 la ora 9 a. m. în Ghe-orgheni în locuința urmăritul și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acesta edict cu observarea acea că, lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii LX. din 1881 §. 107. și 108. celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesarși sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încassat face 7900 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 31 Martie 1926 iar spesele până acum stabi-lite de 2188 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitația ar fi fost exeevate și de alții și acestia și ar fi căș-tigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonata și în favorul acestora în senzul artic-lului XLI. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 15 Noemv. 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

Eladó 10 hónapos svájcer bikaborju

Kugler Gyulánál Gheorgheni.

Nr. 790—1926. port

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în senzul legii art. LX. din 1881 art. 102 respective LXI. din 1908 art. 19 cumcă lucrările următoare s.a. 1 bou de 6 ani care în urma deciziei Nr. 1920—2 din anul 1925 al judecătoriei de Ocol Gheorgheni s'au executat în favorul executor Dr. Kiss și Dr. Makkay advocați din Gheorgheni împotriva executorilor locuitori din Gheorgheni pentru încasarea capitalului de 181 lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 3000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G. 177—1926. al judecătoriei de ocol Gheorgheni se fixează termenul pe 10 Decembrie 1926 la orele 9 p. m. în Gheorgheni strada Rákoczy Nr. 12 și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea acea, că lucrările susamintite vor fi vândute în senzul legii XL. din 1881 art. 107. și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Prenziunea care e încasat face 181 Lei capital, dobânzile cu 5%, socotind din 12 Martie 1925 iar speșele până acume staverite de 262 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI din 908 § 20.

Dat în Gheorgheni, la 19 Noemvrie 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

Egy 1400-as Ganz-féle cséplőszekrény

és egy 3—3

8-as Máv. Stabil kazán
komplett felszereléssel
eladó.

Értekezni lehet a kiadóhivatalban.

Nr. 401—1926 port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în senzul legii art. LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrările următoare, s. a.: 2 trasură de domn care în urma deciziei Nr. 560 din anul 1926 al judecătoriei de Ocol Gheorgheni s'au executat în Gheorgheni în favorul executor Karácsony Ninka repr. prin avocat Dr. Kiss și dr. Makkay împotriva executorilor locuitori în Gheorgheni pentru încasarea capitalului de 5000 Lei și acces prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 10.000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G. 4749—1926 al judecătoriei de Ocol Gheorgheni, se fixează termenul pe 9 Decembrie anul 1926 la orele 9 p. m. în Gheorgheni locuința urmăritului și toți care au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea acea, că lucrările susamintite vor fi vândute în senzul legii LX. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Prenziunea care e de încasat, face 5000 Lei capital, dobânzile cu 10%, socotind din 23 Ianuarie 1926. iar speșele până acum stabilite de 1348 Lei 52 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI. din 1908 § 20.

Dat în Gheorgheni, la 19 Noemvrie 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

Eladó

2 szoba, 2 konyha, melyből 1 és kamrából álló ház, szoba másodrendű üzletnek is alkalmas. Cim kiadóban.

Dr. HIRSCH HUGÓ

sebész-főorvos 6—2

SZANATÓRIUM

MERCUREA-CIUC — CSIKSZEREDA.

Legmodernebb felszerelés.

Elsőrangú kényelem és ellátás. Az ápolást irgalmas nővérek végzik.

Napi ellátási díj: 250.— és 350.— Lei.

Meghívó.

A TEKERŐPATAKI GÖZFÜRÉSZ R. T.
f. évi december hó 5-én d. u 3 órakor
tartja

rendes évi közgyűlését

az ipartelep irodájában, melyre a t.
részvényeseket ezennel meghívja az
Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés határozatképességének megállapítása, jegyzőkönyvvezető és 2 hitelesítő kinevezése.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az elmúlt üzleti évről.
3. A mérleg megállapítása s az igazgatóság, valamint felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
4. Új igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása.
5. Indítványok.

A borszéki Közbirtokosság, illetve Fürdőbirtokosság
Elnöksége.

Szám: 139—1926.

Meghívó.

A borszéki fürdőbirtokosság
1926. december hó 27-én d. e. 9 órakor
Szárhely községi házában

közgyűlést

tart, melyre az érdekelt birtokosok
tisztelettel meghívattak.

Ditró, 1926. november hó 18-án.

Az Elnökség:

Csiby Tamás, Puskás,
jegyző. elnök.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv felolvasása.
2. Fürdőbirtokosság jogi helyzetének végleges rendezése.
3. Jelentés a bérleten kívüli épületek rekonstrukciójáról, bérbeadásáról, az alsó borszéki korosma értékesítéséről és az árpáskerti korosma átépítéséről.
4. Jelentés a 152 villatelek jelenlegi állásáról és a jövőben kiosztandó telkek nagysága és egységárára vonatkozó javaslatról.
5. Borszékfürdőn állandó megbízotti állás létesítése tárgyában határozathozatal.
6. Az 1926. évi zárszámadás és az 1927. évi költségvetés előterjesztése, s ez alapon a tiszta jövedelemnek koronajogosultságok szerinti felosztásáról határozathozatal.
7. Alapszabályok módosítása.
8. Elnöki előterjesztések.
9. Esetleges indítványok.

Nyomatott Kahan I. könyvnyomdájában Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.

No. 407/1926—2. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în senzul legii art. LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19 cumcă lucrările următoare, s. a. 1 banca de rându și alte mobile care în urma deciziei Nr. G. 1970—1926 al judecătoriei de ocol Gheorgheni s'au executat în Gheorgheni în favorul executor Székely Imre comerciant repr. prin Dr. Kiss și Dr. Makkay împotriva executorului támplár locuitori din Gheorgheni pentru încasarea capitalului de 396 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 4000 Lei, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G. 4598—1926 al judecătoriei de ocol Gheorgheni se fixează termenul pe 8 Decembrie 1926 la orele 3 p. m. în Gheorgheni, la locuința urmăritului și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea acea, că lucrările susamintite vor fi vândute în senzul legii LX. din 1881 § 108. și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Prenziunea care e de încasat face 396 Lei capital, dobânzile cu 12%, socotind din 18 Aprilie 1926 iar speșele până acum stabilite de 569 lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în senzul art. XLI. din 1908 § 20.

Dat în Gheorgheni, la 10 Nov. 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

Nr. G. 794—1926. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în senzul legii art. LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrările următoare, s. a.: 1 bou albe de 6 ani care în urma deciziei Nr. 789/2—1925 din al judecătoriei de ocol Gheorgheni s'au executat în Gheorgheni în favorul executor Tepeluș Ioan comerciant repr. prin avocat Dr. Makkay și dr. Kiss împotriva executorilor locuitori din Gheorgheni pentru încasarea capitalului de 38 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 8000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G. 178—1926 al judecătoriei de ocol Gheorgheni se fixează termenul pe 10 Decembrie anul 1926 la orele 10 p. m. în Gheorgheni str. Rákoczy Nr. 12 și toți care au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea acea, că lucrările susamintite vor fi vândute în senzul legii LX. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Prenziunea care e de încasat, face 38 Lei capital, iar speșele până acum stabilite de 202 Lei 68 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 19 Noemvrie 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

Karácsonyi ajándék tárgyait

Gyergyószentmiklóson legjobban a

„PATRIA“

könyvkereskedésben választhatja meg.

Raktáron vannak a legújabb Moravetz zeneművek, karácsonyfadíszek és gyermekjáték árak. Író és manikűr készletek, a legcsinosabb kiállítású emlékkönyvek és levelezőlap-albumok, utazó bördönök olcsó és tartós kivitelben.

Képes, mese és szépirodalmi könyvek nagy választékban. Hegedű és hegedűfelszerelések minden minőségben. Karácsonyi levelezőlapok szép levélpapírok, mappában és kazettában.

Saját érdeke,

hogyan szerezhesd meg.